

σκινοῦ τὸν ἄντρα τῆς μὲ τοὺς πραματευτᾶδες (ἐπὶ τοῦ μωρῶς ἀποδίδοντος εἰς ἑαυτὸν ἡ εἰς οἰκεῖον κοινωνικὴν ἀξίαν, τὴν δοποίαν δὲν ἔχει) κοιν. 8) Προσθέτω κοιν. : Βάζω 'ς τὸ λογαριασμὸν καὶ ἄλλες δέκα δραχμὲς κοιν. || Φρ. Βάζω ἀπάνω ἡ ἀπλῶς βάζω (πλειοδοτῶ) σύνηθ. 9) Διατιμῶ κοιν. : Τὰ βάζουν πολὺ ἀκριβὰ τὰ πράματα καὶ δὲν τολμᾶ κάνεις νὰ πλησιάσῃ. 10) Ἐκφωνῶ κοιν. : Βάζω λόγο. || Φρ. Βάζω εὐλογητὸν (ἀρχῖς ω τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν ἡ τελετὴν ἐκφωνῶν τὸ «εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν κτλ.», ἐπὶ ιερέως). Βάζω φωνὴ ἡ τὴν φωνὴν τοὺς φωνές (φωνάζω δυνατά, συνών. φρ. μ. π. ἡς φωνή). Τοῦ βάζω φωνὴ (τὸν ἐπιπλήττεων ἡ τὸν ἀπειλῶ). Βάζω γέλια ἡ τὰ γέλια (γελῶ καὶ δὴ θορυβωδῶς). Βάζω τὰ κλάματα (ἀρχῖς ω νὰ κλαίω). Πβ. βάλλω, βάνω.

βαζωκοπῶ Θράκη. βαζουκουπάου Θεσσ.

Ἐκ τοῦ φ. βάζω (I) καὶ τοῦ -κοπῶ, περὶ οὗ ὡς παραγωγικῆς καταλ. ίδ. ΓΧατζίδ. ἐν Ἀθηνᾷ 22 (1910) 246.

1) Κραυγάζω, φωνάζω δυνατά Θράκη. 2) Βοῶ, ἐπὶ τόπου ἐν τῷ δρόῳ παράγεται βοὴ Θεσσ. : Οἱ βαθεῖες λαγκαδὲς βαζουκουπῶν ἀπὸ τὰ ρέματα.

Συνών. βαζωμαχῶ.

βαζωμαχῶ Δαρδαν. Θράκη. κ.ἄ. βαζουμαχῶ Θράκη. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ φ. βάζω (I) καὶ τοῦ -μαχῶ, περὶ οὗ ὡς παραγωγικῆς καταλ. ίδ. ΓΧατζίδ. ἐν Ἀθηνᾷ 22 (1910) 251.

1) Βαζωκοπῶ 1, δ ἵδ., Θράκη. 2) Βαζωκοπῶ 2, δ ἵδ., Δαρδαν. Θράκη. (Μάδυτ. κ.ἄ.): Βαζωμαχάει ἡ βαζωμάχησε δ κόσμος Θράκη.

βαζωτὸς ἐπίθ. Κάρπ. κ.ἄ. βατζωτὸς Τῆλ. γαζωτὸς Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. βάζο καὶ τῆς καταλ. -ωτός. Περὶ τοῦ γαζωτὸς ίδ. B 5.

Ο ἔχων σχῆμα βάζου ἡ ὅμοιάς του μὲ βάζο ἔνθ' ἀν. : Άσμ.

Περιουρίζει τὰ 'εντρά, ἀθ-θοὺς περισυνάει, μαεύγει ρόα 'ιαλεχτά καὶ ἀθ-θοὺς κοντσανοιμένους νὰ κάμη φούζιαν βαζωτὴ καὶ φούζιαν ξομπλιασμένην νὰ 'ώκη τοῦ πολ-λαποῦ τ' ἀσύρου τοῦ καλοῦ τῆς (μαεύγει=μαδεύει, συνάγει, 'ιαλεχτά=διαλεχτά, ρόα=ρόδα, φούζιαν=φούνταν, ἡτοι ἀνθοδέσμην) Κάρπ.

βαῆ δ, Καππ.

Λέξις πεποιημένη.

Πατήρ. Συνών. ίδ. ἐν λ. βαβᾶς.

βαθαλδὸς ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.) βαθελὸς Πόντ. 'Αγνώστου ἐτύμου.

Παχύς, εὐτραφῆς.

βαθάριν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. (Κερασ.)

Η λ. σχετίζεται ἐτυμολογικῶς πρὸς τὸ βαθαλός.

Παχύ, εὐτραφές.

βαθεδὲ ἐπίθ. βαθέα Κύθηρ. Κύμ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. 'Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) βαθὲ Δ.Κρήτ. βαθεὰ κοιν. βαθία Ζάκ. βαθεὰ Κύπρ. Κῶς Λέρο. Μεγίστ. βαθὰ Κάρπ. βαθεὰ Κάλυμν. βαθδὰ 'Αστυπ. βαδὰ Σέριφ. Συγκριτ. βαθύτερα κοιν.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. βαθύς.

Α) Κυριολ. 1) Εἰς βάθος, βαθέως κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. 'Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): 'Οργάνω -σκάβω - φυτεύω βαθεὰ. Βάζω - χώνω βαθεὰ. Δέντρο ωιζωμένο βαθεὰ. 'Αναστενάζω βαθεὰ κοιν. || Παροιμ. Ποιός σοῦ τό 'βγαλε τὸ μάτι; — Ο ἀδελφός μου. — Γιὰ τοῦτο σοῦ τό 'βγαλε

βαθεά! κοιν. Κ' ἐδῶ βαθεὰ κ' ἔκει βαθεὰ καὶ δπον νὰ πάω πνίγομαι (μεταξὺ δύο κακῶν) Αἴγιν. || Αἴνιγμ.

Ἐχω 'να πραματάκι, | πάει βαθύτερα, | κάνει πολύτερα (ἡ κολοκυθεὰ) Πελοπν. (Παππούλ.) Συνών. βαθικά, βαθούσιλλά. 3) Ἐν χρῷ κοιν. : Κουρεύω βαθεά. 2) Ἐκ μακρᾶς ἀποστάσεως, μακρόθεν πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.): Βαθέα ἀκούω ἔναν λαλίαν Τραπ. Χαλδ. Βαθέα κονιζει Κερασ. Καὶ μετὰ τῆς προθ. ἀπό : 'Απὸ βαθέα ἔρθεν ἡ λαλία Χαλδ. || Ποίημ.

Σίγα, Θοδούλα, μιὰ στιγμὴ ν' ἀκονομαστῶ τὴ σκύλλα.

— Δὲ σ' ἀνακράζει γιὰ φωμί, βαθεὰ περνᾶ διαβάτης ἥ νοιώθει λύκου διάνεμα

ΑΒαλαωρ. Ἐργα 3, 367. 3) Ισχυρῶς Κύπρ. : 'Άσμ.

Παρακαλῶ σε, μάσσα, εἶνα βαθεὰ μὲ πλάν-τεις; Συνών. δυνατά. 4) Ἐπὶ χρονικῶν περιστάσεων, εἰς ὡραν πολὺ προχωρημένην ἡ τάναπαλιν Λεξ. Δημητρ. : Βαθεὰ τὴν νύχτα - τὴν αὐγή. 5) Ἐπὶ χρωματισμοῦ, διὰ χρώματος ἀποκλίνοντος πρὸς τὸ μέλαν Λεξ. Δημητρ. : 'Εβαψε τὸ φόρεμα πολὺ βαθεά.

Β) Μεταφ. 1) Βαθέως, ἐπὶ σκέψεως, ὑπνου κττ. κοιν. : Συλλογείμαι βαθεά. Κοιμᾶμαι βαθεά (συνών. κοιμᾶμαι ἀνοιαστα, ἀντίθ. κοιμᾶμαι ἀλαφρό). 2) Δυσλήπτως πολλαχ. : Μιλῶ βαθεά (εἰς γλῶσσαν ἀρχαῖζουσαν καὶ διὰ τοῦτο δυσνόητον).

βαθεάτορας δ, Χίος.

Ἐκ τοῦ ἐπιφρ. βαθεὰ καὶ τῆς καταλ. -άτορας.

Ο βαθέως σκάπτων τὴν γῆν. Συνών. βαθοκόπος.

βάθεμα τό, Κρήτ. (Κίσ. Σέλιν. Χαν.) βάθυμον Πόντ. (Κερασ. κ.ἄ.)

Ἐκ τοῦ φ. βαθένω, παρ' ὃ καὶ βαθύνω.

Ἐκβάθυνσις. Συνών. βαθούλλωμα 1.

βαθένω, βαθύνω Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. 'Οφ. Τραπ. Χαλδ.) βαθύνον Στερελλ. (ΑΙτωλ.) κ.ἄ. βαθένω σύνηθ. βαθένον βόρ. Ιδιώμ. καὶ Τσακων. Μέσ. βαθύχκομαι Πόντ. (Οἰν.) βαθυσκοῦμαι Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. βαθύνω.

Α) Κυριολ. 1) Σκάπτων καθιστῶ τι βαθύ, ἐκβάθυνω πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. 'Οφ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. : Βαθένον τὸ γαρδὸν γιὰ νὰ φιζουπάσ' τον κλῆμα (γαρδὸς=λάκκος ποῦ φυτεύουν τὸ κλῆμα) Στερελλ. ('Αράχ.) Βαθύνω τὸ ταφὶν Τραπ. Χαλδ. Βαθύνω τὴν ἐγδήν (τὸ ἴγδιον) Κερασ. Συνών. ἀγλαφάζω 1β, βαθικένω, βαθούλλώνω 1, βαθυνέσκω, βαθυνίσκω. Καὶ ἀμτβ. καθισταμαι βαθὺς σύνηθ.: Σκάβω σκάβω καὶ ἀκόμα νὰ βαθύνῃ δ λάκκος σύνηθ. 2) Ἀποκτῶ βάθος, ἐπὶ ὑδάτων ἐν γένει ὅταν προχωρῶν τις εἰς αὐτὰ συναντῷ μεγαλύτερον βάθος Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. 'Οφ. Τραπ. Χαλδ.) — Λεξ. Πρω. : 'Εβάθυνεν ἡ θάλασσα Κερασ. 'Εβάθυναν τὰ νερά Οἰν. 'Εβάθυνεν τὸ ποτάμ' Τραπ. Βάθυνε δ λάκκος Λεξ. Πρω. 3) Εἰσέρχομαι εἰς μέρη τῆς θαλάσσης βαθέα, ἐπὶ σπογγαλιέων Σύμ. β) Περιορίζομαι εἰς τοὺς βαθεῖς πυθμένας, ἐπὶ τῶν σπόγγων Σύμ. : Τὰ σφουγγάρια ἐβάθυναν. 4) Προχωρῶ πολὺ, ἐπὶ χρονικῶν περιπτώσεων ΔΒουτυρ. Τριανταδύο διηγ. 17: Θέλησα νὰ βρεθῶ 'ς τὸ χωριό, ὅταν θὰ βάθενε ἡ νύχτα. 5) Γίνομαι βαθύτερος, σκιερώτερος εἰς τὸν χρωματισμὸν Λεξ. Δημητρ. : Πρέπει νὰ βαθύνῃ τὸ κόκκινο γιὰ νὰ ταιριάζῃ.

Β) Μεταφ. 1) Εἰσχωρῶ βαθέως, ἐπὶ γραμμάτων, λόγων, σκέψεων κττ. Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Μακεδ. (Καστορ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) κ.ἄ. : Φρ. 'Εβάθυνεν 'ς σὰ γράμματα (ἐπροχώρησεν πολὺ εἰς τὴν παι-

